

БЕОГРАД – Јавна предузећа у Србији су у 2008. години остварила губитак од 52,9 милијарди динара, што је преко четири пута веће од добити од 11,4 милијарде динара, показало је истраживање Републичког фонда за развој.

Остварена добит 11 јавних предузећа чини свега 3,8 одсто добити привреде.

Најнерентабилнија је Електропривреда Србије, са 46,5 одсто губитка, односно 7,3 одсто губитка привреде, а следе „Железнице Србије” са 30 одсто губитка, „Јат” и НИС.

Најрентабилнији је био „Телеком Србија” са 48,9 одсто добити јавних предузећа, односно 1,9 одсто добити привреде, а следе га „Пошта Србије” и Аеродром „Никола Тесла”.

На проблем рентабилности јавних предузећа указује и кумулирани губитак од 371,8 милијарди динара, што је 38 одсто укупног прихода јавних предузећа, навео је Републички фонд за развој.

Највећи кумулирани губитак имају ЕПС - 200 милијарди динара и „Железнице Србије” - 110,4 милијарди динара, што је 83,5 одсто кумулираног губитка јавних предузећа.

Како је показало истраживање, јавна предузећа послују у условима неликвидности, високе задужености - 12,8 одсто обавеза привреде, а од девет предузећа која послују у условима дугорочне финансијске неравнотеже издвајају се „Путеви Србије”, „Телеком” и „Железнице Србије”.

И поред тенденције пада у структури укупних обавеза од 2001. године, јавна предузећа су константно изложена кредитном ризику - већина отплаћује само високе камате на име одобрених кредита.

Највећу задуженост - 86,6 одсто укупних обавеза јавних предузећа, имали су ЕПС, „Телеком”, „Путеви Србије”, НИС, и „Железнице Србије”.

Дужничка криза и одсуство дугорочне финансијске равнотеже посебно је изражена код Подземне експлоатације угља Ресавица и несолвентних јавних предузећа „Србијагаса” и „Јата”.

И поред настављеног тренда смањења броја радника у 2008. години - број запослених је смањен за 1,1 одсто, са 105.522 на 104.349 радника, вишак запослених и проблем неадекватне квалификационе и старосне структуре још увек оптерећују пословање јавних предузећа.

Јавна предузећа имала су и константно више нето зараде од републичког просека , изузев „Србијашума” у 2005. години и „Железнице Србије” у последње четири године.

И поред исподпросечног раста нето зарада по запосленом, нето зараде јавних предузећа у 2008. години су за 37,2 одсто веће од просека Србије, а највише нето зараде у односу на привреду остварене су у „Водама Војводине”, „Транснафти” и „Јату”.

(Танјуг)